

Załącznik nr 1

do uchwały podjętej przez Komisję Habilitacyjną powołaną dn. 5 czerwca 2017 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w sprawie wniosku o nadanie dr. Tomaszowi Hanciowi stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia

Uzasadnienie uchwały Komisji Habilitacyjnej w sprawie wniosku o nadanie dr. Tomaszowi Hanciowi stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia

Komisja Habilitacyjna zapoznała się z przygotowanymi przez dr. Tomasza Hancia dokumentami dotyczącymi postępowania habilitacyjnego, mianowicie wnioskiem o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, autoreferatem, cyklem publikacji stanowiącym główne osiągnięcie naukowe, wykazem osiągnięć naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych, w zakresie popularyzacji nauki oraz współpracy naukowej, oświadczeniami współautorów publikacji oraz odpisem dyplomu doktorskiego. Komisja zapoznała się również z opiniami sporządzonymi przez recenzentów powołanych przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów – prof. dr. hab. Sławomira Kozieła, prof. dr. hab. Tadeusza Marka oraz prof. dr. hab. Annę Siniarską-Wolańską.

Na podstawie powyższych materiałów Komisja oceniła:

- osiągnięcie naukowe przedstawione w postaci cyklu 6 publikacji,
- ogólną aktywność naukową,
- osiągnięcia w zakresie dydaktyki, organizacji i popularyzacji nauki.

Sylwetka Habilitanta

Doktor Tomasz Hanć jest, od 2008 r., adiunktem w Zakładzie Biologii Rozwoju Człowieka, w Instytucie Antropologii, na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Na uczelni tej uzyskał tytuł magistra biologii (w 2004 r.) oraz magistra psychologii (w 2006 r.). Na tej samej uczelni w 2008 r. uzyskał stopień doktora na podstawie rozprawy pt. „Ocena wpływu czynników psychospołecznych na stopień i kierunek odchyłeń reakcji fenotypowych u dzieci z ADHD”. Badania naukowe Habilitanta dotyczą procesu wzrastania u dzieci, szczególnie dzieci z ADHD, oraz jego uwarunkowań, przede wszystkim natury psychospołecznej.

Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe stanowi cykl 6 tematycznie spójnych prac pod wspólnym tytułem „Zjawisko współwystępowania zespołu nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD) z otyłością. Ocena uwarunkowań biologicznych i środowiskowych”. Wszystkie te prace zostały wydane w

czasopismach z listy JCR, ich sumaryczny Impact Factor wynosi 15,992, a suma punktów MNiSW – 180. Prace te zostały zacytowane 23 razy wg bazy Web of Science i 25 razy wg bazy Scopus (stan na 17 listopada 2017 r.). Udział Habilitanta w powstaniu tych prac zwykle znajduje się w zakresie 70-90%, w przypadku jednej z prac jest to 35%. W pięciu pracach Habilitant jest pierwszym autorem, w jednej – drugim.

Wszyscy recenzenci pozytywnie oceniają osiągnięcie naukowe dr. Tomasza Hancia.

Do ważnych wyników uzyskanych przez Habilitanta recenzenci zaliczają:

1. Odkrycie, że dzieci z ADHD nie leczone farmakologicznie charakteryzują się większą masą ciała i wskaźnikiem wagowo-wzrostowym BMI niż dzieci z populacji ogólnej i częściej występuje u nich otyłość.

2. Wykazanie, że leki stosowane u dzieci z ADHD dodatkowo zwiększają u nich ryzyko rozwoju otyłości.

3. Zaobserwowanie, że związek otyłości z obecnością ADHD pojawia się dopiero w momencie podjęcia nauki szkolnej, co może być efektem chronicznego stresu związanego ze szkołą.

4. Analizę, która zidentyfikowała polimorfizmy trzech genów wpływające na ryzyko nadwagi oraz na wyniki testów neuropsychologicznych diagnozujących niedobory charakterystyczne dla ADHD.

5. Stwierdzenie, że pomiar wysokości u dzieci z ADHD jest obarczony większym błędem niż u dzieci zdrowych.

Wszyscy recenzenci są przekonani, że prace wskazane jako osiągnięcie naukowe istotnie powiększają wiedzę na temat ADHD. Recenzenci wysoko oceniają umiejętność formułowania myśli przez Habilitanta, argumentowania, interpretowania wyników, chwalą też interdyscyplinarny charakter badań, łączących antropologię z psychologią i genetyką.

Recenzenci wyrazili też kilka szczegółowych uwag krytycznych, nie mających jednak wpływu na ogólnie pozytywną ocenę osiągnięcia naukowego:

Prof. A. Siniarska-Wolańska uważa, że Habilitant zbyt pochopnie przypisuje uwarunkowania genetyczne korelacji wskaźnika BMI pomiędzy dziećmi a rodzicami. Uważa też, że badania nad znaczeniem polimorfizmów genów dla ADHD skorzystałyby, gdyby użyte testy neuropsychologiczne mierzyły tzw. gorące funkcje wykonawcze, a nie tylko zimne. Recenzentka oczekiwałaby też od Habilitanta szerszego omówienia przyczyn ADHD.

Prof. S. Kozieł wskazuje, że w jednej z prac (opublikowanej w Polish Journal of Environmental Studies w 2008 r.) zabrakło analizy wskaźnika BMI, a grupy dzieci porównywano jedynie pod względem masy ciała. Natomiast w innej pracy (opublikowanej w Journal of Child and Adolescent Psychopharmacology w 2012 r.) mogłyby, oprócz wskaźnika BMI, zostać zastosowane inne miary otyłości ciała, np. grubość fałdów skórno-tłuszczowych lub skład ciała oceniony metodą bioimpedancji. W trzeciej pracy (opublikowanej w European Child and Adolescent Psychiatry w 2015 r.) w uproszczony sposób wyróżniono grupę dzieci o niskiej masie urodzeniowej, nie robiąc korekty na czas trwania ciąży.

Ocena ogólnej aktywności naukowej

Oprócz 6 prac, które weszły w skład głównego osiągnięcia naukowego, dorobek naukowy Habilitanta obejmuje 28 pozycji, w tym 9 publikacji w czasopismach z listy JCR, 2 książki, 1 rozdział w monografii anglojęzycznej, 2 rozdziały w monografiach polskojęzycznych, 14 innych prac recenzowanych oraz 45 streszczeń pokonferencyjnych, w tym 17 po konferencjach zagranicznych (7 referatów zostało wygłoszonych na zaproszenie komitetów organizacyjnych konferencji). Prace te posiadają sumaryczny wskaźnik Impact Factor równy 18,36 i liczbę punktów MNiSW równą 219.

Prace, które nie weszły w skład głównego osiągnięcia naukowego, podobnie jak te, które weszły, podejmują tematykę z pogranicza biologii i psychologii. W większości są to prace dotyczące rozwoju dzieci cierpiących na ADHD: Habilitant badał przyczyny współwystępowania otyłości z ADHD, wpływ czynników genetycznych, okołourodzeniowych, neuropsychologicznych, stresu, aktywności fizycznej i diety na ADHD oraz otłuszczenie ciała, związek nasilenia objawów ADHD z poczuciem kompetencji. Habilitant posiada też prace nie dotyczące ADHD, np. badał wpływ stresu i traumy na rozwój biologiczny dzieci.

Cały dorobek naukowy Habilitanta posiada sumaryczny wskaźnik Impact Factor równy 34,357, liczbę punktów MNiSW równą 424, został zacytowany 46 razy wg bazy Web of Science i 56 razy wg bazy Scopus, posiada indeks Hirscha równy 5 według obu baz (stan na 12 maja 2017 r.).

Habilitant jest aktualnie głównym wykonawcą grantu NCN Opus11 (realizacja w latach 2017-2019), był wykonawcą grantu promotorskiego (przyznanego w 2007 r.) i wykonawcą w międzynarodowym projekcie ADOPOLNOR (realizacja latach 2008-2011). Trzykrotnie odbierał nagrodę Rektora UAM za osiągnięcia naukowe (nagroda indywidualna w 2010 r, nagroda zespołowa w 2012 i 2016 r.).

W 2015 r. odbył staż zagraniczny w ramach programu Erasmus na Uniwersytecie Masaryka w Brnie. Nawiązał współpracę naukowe w kraju i za granicą (z badaczami czeskimi i amerykańskimi). Napisał 15 recenzji naukowych dla czasopism.

Wszyscy recenzenci pozytywnie oceniają aktywność naukową Habilitanta, jego dorobek naukowy uznają za znaczący, a rozwój naukowy postrzegają jako dynamiczny. Recenzenci nie wyrazili żadnych uwag krytycznych do aktywności naukowej Habilitanta.

Ocena osiągnięć w zakresie dydaktyki, organizacji i popularyzacji nauki

Habilitant prowadzi liczne zajęcia dydaktyczne (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, treningi, warsztaty, szkolenia) dla doktorantów Wydziału Biologii, studentów Wydziału Biologii oraz innych wydziałów, a także dla uczniów szkół gimnazjalnych i średnich. Był promotorem 34 licencjuszy i 12 magistrantów oraz opiekunem 9 magistrantów. Obecnie jest promotorem pomocniczym jednego doktoranta. Dwukrotnie otrzymał nagrodę zespołową od Rektora UAM za osiągnięcia w pracy

dydaktycznej (w 2011 i 2012 r.). W roku 2013 zajął drugie miejsce w plebiscycie na najbardziej lubianego wykładowcę na Wydziale Biologii UAM.

Habilitant jest członkiem trzech towarzystw naukowych, w tym jednego międzynarodowego. W latach 2011-2014 sprawował funkcję sekretarza Komitetu Antropologii PAN. Wygłosił 5 wykładów popularyzujących naukę, udzielił dwóch wywiadów dla mediów, opublikował jedną popularnonaukową książkę (w 2009 r.). Brał udział w organizacji Festiwalu Nauki i Sztuki oraz Nocy Naukowców na Wydziale Biologii UAM.

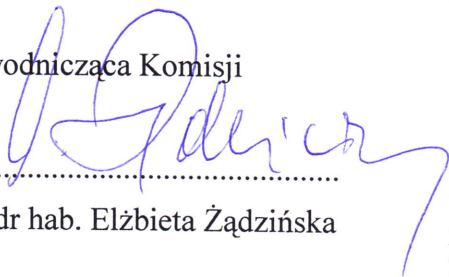
Recenzenci pozytywnie oceniają osiągnięcia Habilitanta w zakresie dydaktyki, organizacji i popularyzacji nauki i nie mają do niego żadnych zastrzeżeń.

Podsumowanie

Wszyscy recenzenci wysoko oceniają poziom merytoryczny osiągnięcia naukowego pt. „Zjawisko współwystępowania zespołu nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD) z otyłością. Ocena uwarunkowań biologicznych i środowiskowych”, uważają, że znacząco powiększa ono wiedzę na temat ADHD i stanowi dobry przykład badań interdyscyplinarnych. Recenzenci pozytywnie oceniają również ogólną aktywność naukową Habilitanta oraz jego osiągnięcia w zakresie dydaktyki, organizacji i popularyzacji nauki.

Opinie recenzentów w pełni podzielają wszyscy członkowie Komisji, którzy w głosowaniu jawnym jednomyślnie uznali, że wniosek habilitacyjny dr. Tomasza Hancia spełnia kryteria określone w art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r., poz. 882, ze zm.). W związku z tym Komisja przedkłada Radzie Wydziału Biologii UAM uchwałę popierającą wniosek o nadanie dr. Tomaszowi Hanciovi stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Przewodnicząca Komisji

Prof. dr hab. Elżbieta Żądzińska

Sekretarz Komisji

Dr hab. Krzysztof Kościński

Poznań, 10 listopada 2017